

Szabó Lajos:
PÓSA LAJOS EMLÉKE *

Mióta magyar él, a magyar gyermekek legnagyobb tanítómestere Pósa Lajos volt. És ez a költőkirály anyaszentegyházunk gyermeke volt. Emlékében dicsősége, büszkesége maradt.

A világ egy nemzetének sem volt Pósája. Ő nemcsak írt a gyermekeknek is, mint azt sok, sok nagy író megtette; de egész életét, hatalmas költői erejét a gyermekirodalom művelésére áldozta. Mondom, egyetlen nemzetnek sincs még egy költője, ki annyira a gyermekeké volt, mint Pósa a magyar gyermekeké.

Mindamellettt őt nem merítette ki a gyermekirodalmi munkásság. Írt az ifjaknak, a felnőtteknek. Írt a költemények mellett prózát is. De akárkinek és akármit írt, minden munkájában a hit, a szeretet lobogott. Ezek nélkül még mesélni, még dalolni sem tudott.

Talán egyetlen író munkáján sincs jobban a lélek mélységeiből szinte önkéntelenül előtörő vallásosság nyoma, mint az ő írásain.

Műveiben az árva, a koldus, a beteg, a szegény, az özvegy, az apa, az anya, a tanuló, a tanító, stb., mind, mind és mindenkor az Isten felé néz. De ugyanezt teszi a jólét ölen élő gyermek, felnőtt; az erős, a hős, a király, mind, mind Istentől vár, kér, Istenre bízva dolgát. De e hit oly színes, oly díszes és változatos öltözetben jelenik meg költészetében, hogy az soha sem lesz az ismétléstől megunt, még megszokott sem. Mindig magán hordja a kifejezés mézét, báját. Folyton lebilincsel, megihlet és magával ragad.

Vajon nem illeti meg a 8-10 éves fiúcska, vagy leányka lelkét, mikor a "Világszép Nadszál kisasszony"-t olvasva, látja hogy a daliás királyfi a kietlen, zord tájakon is erőt nyert, mikor

*"Fel-fel is sóhajtott:
Segíts meg, Istenem!*

—

*Segítségül hívta
Mindenkor az Istent."*

Vagy nem szállja-e meg szent félelem a parányi szíveket, amikor a számócát szedő kislányra szól a kis pintyőke:

"Nem magad vagy! Lát az Isten!"

A kislány pedig imádkozik:

"Összeteszi két kezét."

Mennyi tisztelettel veszi ajkára a vidám ifjú:

"Megkondult a kecskeméti öreg templom nagy harangja"

"Isten veled vén eperfa!"

"Szegény ember dolgát boldog Isten bírja!"

Pósát édesanyja papnak szánta. Hogy fájt nemes lelkének, mikor fia, a kiváló tanuló előhaladásában egyszerre meglanyhulva, a sárospataki teológiáról Budapest kétes életforgatagába vetődött! De milyen felemelő, boldogító volt a jó anyára, mikor emelkedett, szeretettől, istenfélelemtől aranyozott fennkölt költészetéért nyert ezüst koszorúját a jó gyermek ünneplő közönségtől átvéve, rajongva szeretett öreg, paraszt-asszony anyjának adta!

Isten tudta, hogy a magyar nemzet életében lesz egy rettenetes erkölcsi süllyedés, ez a ma. És adta nekünk Pósat már előbb, hogy az ő lelkének kincseit kiontsa elénk, mely kincssel, azt bölcsen és szorgalmasan felhasználva, visszaszerezhetjük elveszett hitünket, életünket.

Mentenünk kell a gyermeklelket, az ifjúságot! Pósa költészete hatalmas eszköz a kezünkben. Vajon gondolunk-e erre eléggé? Vajon használjuk-e méltó karolással a nevelés terén! Becsüljük meg őt, kit nekünk ajándékozott a jóságos és bölcs Isten!

Új énekeink közül is Pósa lelkének szárnyán repül legkönnyebben a gyermeki lélek ég felé:

(100 dics.)

*"Mennyben lakó én Istenem
Vedd füledbe dicséretem!"*

Pósat ne feledjük! Pósat szeressük emlékeiben is! Osztogassuk lelkének drága értékeit. Isten dicsőségére, hazánk, anyaszentegyházunk építésére!

In: Debreceni Protestáns Lap, 1925. 10. szám.

* A szerző tanító volt, Kenderesen